מיתיבי *אמותר הקטרת מה היו עושין בו היו מפרישין א) ממנה שכר האומנין ומחללין אותה על מעות האומנין ונותנין אותה לאומנין ב) וחוזרין ונוטלין אותה מהרוטה הדשה ואמאי ליחליה אבנין דלא איכא בנין והא מעות האומנין קתני דליכא בנין כשיעור מעות *והאמר שמואל ²הקדש שאה מנה שחיללו על שוה פרוטה מחולל הני מילי *דאי עבד לכתחלה לא רב פפא אמר היינו טעמא ²דבונין בחול *לא נתנה תורה למלאכי השרת אמרי.] דלמא בעי למיזנא וזנא עלייהו אי בנא בקודשא אישתכח דקמעיל ד) בקודשא תנן הגזברין שלקחו את העצים מועלין בהן ואין מועלין לא בשיפויי ולא בנבייה ואמאי מועלין בהן הבא נמי ליעבד בחול ה) אמרי דדלמא בעי למיזנא וזנא עליהן ואישתכח דקא מועל בקדשים א"ר פפא אי ²בעצים דמכאן ואילך הכי נמי אלא כי תנן במתניתין בעצים דיומיה:

הדרן עלך ולד חטאת

מה לורך לחלוה על משות האומנים ליחבה לקטרת לאומנין לאלתר הא לא קניא דליכא בהאי מוחר כשיטור כל שכר האומנין לחבי עבדי הכי: ואי ס"ד כדאמר שמואל דבונין בחול ואח"כ מקדישים ליחלה לקטרת אבנין עלמו ואמאי מפרישים וכו' : ומאי דלא אליכא בנין · אלא בט אותה ו) כלום : והא על משות האומנין קתני · אלמא דבט בנין : (ז) אין ואלי בט בנין אלא דליכא בנין כשיטור משות : ואכתי אם איתא דשמואל ליחלה אהאיא שרתא (ה) בנין בל אותו מישוט שהשביחו האומנין בבנין לאחר שיחללו על מה שהשביחו אע"ג דלא הוי הקטרת דאמר שמואל הקדש וכו' : אבל לכתחלה לא · אלכך מחללין אותה על משות האומנין בלבד : רב פפא אמר הייט טעמא דבונין בחול דלא נהנה תורה למלאכי השרת · ואי אפשר דלא מפני הטרח ומלא מועל *דדלמא בעי למיזנא עליהן כלומר אם הולך ויבא עליהן ממלא מועל דהגה מכן : אי בעצים דמכאן ואילך הכי נמי · כלומר אי בעצים דאין לבעתה בנין עד זמן מרובה הכי נמי דלא אמרינן בעלמא אי בעצים דיומיה · שבעתו לבעתן בו ביום שלקחום דהשתא ליכא למיחש דלמא אתי למיזנא עליהן הואיל ובנו להו לאלתר

בו ביום בבנין : הדרן עלך ולד חטאת

מה לורך לחלוה על משות האומנים ליחבה לקטרת לאומנין לאלתר הא לא קניא דליכא בהאי מוחר כשיטור כל שכר האומנין לחבי עבדי הכי: ואי ס"ד כדאמר שמואל דבונין בחול ואח"כ מקדישים ליחלה לקטרת אבנין עלמו ואמאי מפרישים וכו' : ומאי דלא אליכא בנין · אלא בט אותה ו) כלום : והא על משות האומנין קתני · אלמא דבט בנין : (ז) אין ואלי בט בנין אלא דליכא בנין כשיטור משות : ואכתי אם איתא דשמואל ליחלה אהאיא שרתא (ה) בנין בל אותו מישוט שהשביחו האומנין בבנין לאחר שיחללו על מה שהשביחו אע"ג דלא הוי הקטרת דאמר שמואל הקדש וכו' : אבל לכתחלה לא · אלכך מחללין אותה על משות האומנין בלבד : רב פפא אמר הייט טעמא דבונין בחול דלא נהנה תורה למלאכי השרת · ואי אפשר דלא מפני הטרח ומלא מועל *דדלמא בעי למיזנא עליהן כלומר אם הולך ויבא עליהן ממלא מועל דהגה מכן : אי בעצים דמכאן ואילך הכי נמי · כלומר אי בעצים דאין לבעתה בנין עד זמן מרובה הכי נמי דלא אמרינן בעלמא אי בעצים דיומיה · שבעתו לבעתן בו ביום שלקחום דהשתא ליכא למיחש דלמא אתי למיזנא עליהן ובנו להו לאלתר

מיתיבי *אמותר הקטרת מה היו עושין בו היו מפרישין א) ממנה שכר האומנין ומחללין אותה על מעות האומנין ונותנין אותה לאומנין ב) וחוזרין ונוטלין אותה מהרוטה הדשה ואמאי ליחליה אבנין דלא איכא בנין והא מעות האומנין קתני דליכא בנין כשיעור מעות *והאמר שמואל ²הקדש שאה מנה שחיללו על שוה פרוטה מחולל הני מילי *דאי עבד לכתחלה לא רב פפא אמר היינו טעמא ²דבונין בחול *לא נתנה תורה למלאכי השרת אמרי.] דלמא בעי למיזנא וזנא עליהו אי בנא בקודשא אישתכח דקמעיל ד) בקודשא תנן הגזברין שלקחו את העצים מועלין בהן ואין מועלין לא בשיפויי ולא בנבייה ואמאי מועלין בהן הבא נמי ליעבד בחול ה) אמרי דדלמא בעי למיזנא וזנא עליהן ואישתכח דקא מועל בקדשים א"ר פפא אי ²בעצים דמכאן ואילך הכי נמי אלא כי תנן במתניתין בעצים דיומיה:

הדרן עלך ולד חטאת

דלאחר שנכנס ניסן אין רלוייה להקטרה דבעינן חדש והבא קרב מחרומה חדשה : מפרישין ממנה · ממותר הקטרת כנגד שכר האומנין דקס"ל דלאלתר כשקט ארבי הבנין מיד היו מחללין משות הקדש בבנות קניה בבנין בקט ושרשין אבל לא שכר האומנין בבונין בבנין שהכל היה קדש חוץ מן הבבח שהיו האומנים משביחין בבנין בכל יום ובכל יום היה הגזבר מביא משות הקדש כשישור הבבח שהשביחו האומנין בבנין באותו יום ומחלל אותן על הבבח שהשביחו האומנין בבנין באותו יום והייט טעמא דשמין כן בכל יום משום *דאמרן לעיל דמאן דמתכבד משות וכו' והיו המשות חולין (ג) והבנין קדש אבל לא היה הגזבר נותן להן המשות לאלתר דשכירות אינה מתחלמת אלא לבסוף כשיגמר הבנין וכן היו עושין כל הבבח (ג) ועדיין לא היה שם מותר הקטרת על המשות אבל כשמגיע ניסן שם שם מותר הקטרת דלריכין לנוקחו מתרומה חדשה מחללין אותו מותר הקטרת על אותן משות חולין שם ביד הגזבר שחולל על הבבח שהשביחו האומנין והי הקטרת חול ומשות חזרו לקדושתן כבתחלה וחוזרין ונוקחין הקטרת מן האומנין מתרומה חדשה ואי קניא לך

[בכורות כה. מרכין כט.] טעמא דאמרן כו' ל"ק

[בכורות כה: יומא ג. קדושין נד.]

ליד האומנין לא אתי כו' ל"ק

מהרומה חדשה ל"ק

[מרכין כט.]

כי נח מבד ל"ק

אי בעצים דמכאן ואילך ה"ל הב"ע בעצים דיומיה · כלומר עלים שלקחו לבנותם ביום הלקיחה ובזמן מוטב יכולים ליחר מלמוך עליהם :

הדרן עלך ולד חטאת

שיטה מקובצת

א) ממנה' בקצת ס"י לא כתוב ממנה : ב) לאומנין בשכרן וחוזרין : ג) אמרי כיון דאיכא ומנין דבעי למיזנא בטולא מתיבה דלמא עד תיבת אי בנא נמחק : ד) דקמעיל בקדשים תנן : ה) תיבת אמרי נמחק : ו) אותה שנה כלום : ז) יום חצי מנה בבקר וחצי מנה בערב : ח) היו בה חצאים של שריים : ט) האומנין וחיו מעות שלהן ומחללים : י) המעות שוכו בהם : יא) הקטרת דהייט : יב) ולוקחין אותו מיד האומנין מתרומה הלשכה ולכך היה צריך לעשות כן : יג) הבאה משנכנס ר"ח ניסן וא"ת ולמה כו' כן מיד שחילו הקטרת כו' היה להם לחזור להלל מעות : יד) לחולין ובתוס' כת"י נ"א י"ל דבהכי עדיף מפני לפי שהיא דרך מקח וממכר ממש ולא ישתכח ע"י כך לחללו וא"ת ויסבר בשוק ולמה היו מוכרין אותו לאומנין וי"ל דבהכי צניעה לו מפני מאריך יותר : טו) אתי לאירשלי שישכחו שיש לחזור : טז) שהוא סבר מיד ליד לא אתי לאירשלי ובשבועות הארכתי הס"ד : יז) אי איתא לדשמואל : יח) תיבת אותם נמחק : יט) תיבת כו' נמחק : כ) מדקתני שכר האומנין אך כו' כשיעור שוויו של מעות קטורת תיבת שמן נמחק : כא) לוחר דאה"נ : כב) מעות הקטרת הבנין : כג) התחילו לעשות כבר ולהבי נקט בהאי מילתא : כד) העתיד לבא אלא : כה) העתיד לבא ועוד אבר מהר"ף לפי שמביאן שהתחילו : כו) לא אמר תיבה דבערכין אבר מעמא דשמואל דאבר לכתחלה לא משום :

רבינו גרשום

של דעלין אלא צריך לחללו חבי כראמרן : מותר הקטרת · מה שהיה יותר על שם"ח מנה : מה היו עושין בה מפרישין ממנה שכר האומנין כו' · קס"ד השתא דלאלתר כשבנו צורבי הבנין לאלתר היו מחללין מעות הקדש בשעת קניה על העצים ועל האבנים על כל מה שקונים ותורשין אבל לא על שכר האומנין שבונין הבנין אלא לאחר שנבנה כל הבנין היו מביאין מותר הקטרת · ומחללין אותה על מעות האומנין · כלומר על אותן מעות הקדש שנתנו לאומנין בשכרן ויצאת הקטרת לחולין ומעות האומנין בשוה הקטרת חזרו והיו קדש וחזרין ולוקחין אותה מותר קטורת מן האומנין מעמות הלשכה ומערבין אותה קטורת עם קטורת חדשה והיא כולה חדשה : ואמאי ליחלה אבנין · הכי קא קשיא ליה אי ס"ד דאאמר שהרי שירי הקטרת הללו תוריס להקדש וי"ל דמ"מ כיון דבית המקדש קיים ואם היו מחללים על שוה פרוטה בעלמא דאיכא פסידא להקדש אע"ג דהכא ליכא פסידא מ"מ אינו מחולל דבזמן דאיכא פסידא להקדש בכה"ג ולא דמי להיא דהכא · דקאמר בזמן שאין בית המקדש קיים אפשר לחלל דהתם לא שייך בשום עניין פסידא להקדש : לא ניתנה תורה למלאכי השרת · ואי אפשר דלא מפני הטרח ומלא מועל : יהנו מן החומה כי *עבד כחול דלמא אתי למיזנא עלייהו שפעמים שהריכים הפועלים לממוך על האבנים ומנא שמועלין :

אי בעצים דמכאן ואילך ה"ל הב"ע בעצים דיומיה · כלומר עלים שלקחו לבנותם ביום הלקיחה ובזמן מוטב יכולים ליחר מלמוך עליהם :

הדרן עלך ולד חטאת

רבינו גרשום

פוחללין אותה על משות האומנין בלבד דהי' (להם) מקבלין מעות הרבה אבל אם היה בבנין כשיעור מעות שהוה הקטרת הבי נמי דמחללין אותה אבנין : רב פפא אמר הייט טעמא דבונין בחול : לא ניתנה תורה למלאכי השרת דאי אפשר דיומיין דלא יתיב בטולא דבנין מפני הטרח ומצא מעיל : דדלמא בעי למיזנא וזנא עליהן : כלומר הרצרך לו לישב ורשב עליהן תמצא נוצה מהן : אי בעצים דמכאן ואילך הכי נמי אלא כו' הכי קאמר אי בעצים דלא קייסי לבנותן בבנין עד זמן מרובה הכי נמי דלא מקרשינן לחו עד שיהו בבנין בבנין דאיאל ואיכא לפיחש דלמא אתי למיזנא וזנא עליהן וקא מעיל דקדשים : אלא כי תנן מתניתין בעצים דיומיה · שבעתו אותן יום עצמו שהקרישו דהשתא ליכא לפיחש דליתי למיזנא עלייהו הואיל ובני להו בבנין לאלתר : הדרן עלך ולד חטאת

הגהות הב"ח (א) רש"י ד"ה מותר וכו' על שם"ח מנה נ"ב ר"ל הכל שנה פשוטה פחותה שנת הלנה י"ח ימים מן שם"ה וכן פירשו הוספות שנת הלנה י"ח ימים מן שם"ה : (ב) ד"ה מפרישין וכו' והיו המעות חולין נ"ב אחר שנפדה כאותו יום : (ג) בא"ד שבבנין לא היה שם מותר הקטרת מחללין מן המעות : (ד) ד"ה והא על משות וכו' בנין ומנמי אין ולדלי וכו' שיטר משות ופרכי אחכי כ"ל והד"ל ומ"ב ובסכל הוא יותר יפיין כתוס' : (ה) בא"ד ליתא לחכמה פורחת בנין על אותו קטורת אע"ג דלא הוי כשיעור כ"ל ותיטת מישוט שהשביחו לאומנין בבנין לאחר שיחללו על מה שהשביחו נמחק : (ו) תוס' ד"ה מותר וכו' לעולם יוה"כ ואחר

מתר ל"ב עיין בתוספות דף י ע"ב פרש"י כך ובקבו בתוספות פליו

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com